Verslag excursie plantenwerkgroep Land van Maas en Waal bij Dreumel, 26 september 2026

Deelnemers: Ellen, Gonnie, Heleen, Henk, Niels, en Cor.
Tekst en foto's: Cor Nagelmaeker

We beleven momenteel een 'Indian Summer.' Dat is modern. Het klinkt gewichtig maar is gewoon een warme, droge periode in de Hollandse nazomer. Dat komt goed uit want we zetten vandaag koers naar Dreumel, een dorp dat ligt in het land van Maas en Waal, en dus gelegen tussen beide rivieren. Een gebied dat ooit werd bezongen door ene Boudewijn de G. die verhaalde over een lange stoet van het circus Jeroen Bosch. Zo'n stoet willen wij ook zien, maar dan in de gedaante van een lange bonte lijst van waarnemingen! Dat zou zo maar kunnen want het landschap is hier zeer gevarieerd. Rivierduinen, oeverwallen, uiterwaarden, slikkige rivoeroevers alsook het soortenrijke stroomdalgrasland, het is er allemaal. Botanisch gezien is dit een van de rijkste delen van ons land. We gaan kijken in het gebied langs de Waal in de buurt van Dreumel.
Het winkelbestand van Dreumel kunnen we kort over zijn, dat hield niet over. We stonden vlot voor het pand van de beste, want enige bakker van het dorp. Die beloofde op zijn gevel een èchte bakker te zijn, maar had geen appelgebak(!?). Hoe krijg je het voor elkaar met tientallen appelboomgaarden in de Betuwe om de hoek! Het beloofde buitenterras bleek te bestaan uit een stapel stoelen in de winkel. Die werden in de winkel gezet. Zo werd het tussen koekjes, broden en klanten toch een uniek koffiemoment. Zo is er altijd wel wat.

Hierna ging het op weg naar de Dreumelsche Waard: het uiterwaardengebied gelegen langs de Waal. Nadat we de auto's hadden geparkeerd, moesten we via een toegangshek. Toen dat achter ons dichtviel noteerden we langs het pad op weg naar de Waal o.a.: bijvoet,

kropaar, veldbeemdgras, witte dovenetel, cichorei, liggende ganzerik, glad walstro, kleine leeuwentand, boerenwormkruid, smalle aster en de vrij zeldzame rechte alsem. Aan het eind van het pad liepen we oostwaarts over een drooggevallen slikoever. Een gebied met sterk wisselende vochtomstandigheden waardoor een interessant voedselrijk biotoop is ontstaan. Door de lage waterstand van de Waal vandaag goed te betreden. Hier vonden we een hele reeks bij dit biotoop karakteristieke soorten. Let op de namen! We zagen watermuur, moerasvergeet-mij-nietje, blauwe watereprijs, zeegroene ganzenvoet, moeraskers en watermunt.

We liepen verder over een dijkje met o.a. eenstijlige meidoorn en jakobskruiskruid en stuitten toen op een ‘muur’ van wilde kaardenbol. Na deze geslecht te hebben ging het over een hoog rivierduin met gestreepte teunisbloem en guldenroede. Even later keken we uit over de Waal. Lunchtijd dus! We zegen neer bij de driftlijn (ofwel vloedmerk) van de Waal. Door een van ons benoemd als spoelgordel. Bekt wel lekker. Welnu deze spoelgordel wordt bij een hoge waterstand gevormd door het meegespoelde materiaal van de rivier. Een ‘event’ wel, lunchen op een spoelgordel! Dat hebben ze in Amsterdam, ‘the place to be’, dan weer niet! Het zand was zacht, het zonnetje scheen aangenaam, geen mens te bekennen, het was stil en we genoten van het rivierpanorama! Dan smaken de meegebrachte broodjes nog beter.

Na de lunch ging het weer verder over steeds breder wordende strandvlakten, die nu de oevers van de Waal vormden. Onze lijst met waarnemingen werd flink aangevuld! We vonden hier o.a. welriekende ganzenvoet. Bij kneuzing scheidde de plant een penetrante geur af. Wij Kampenaren herkenden die geur onmiddellijk! Als je vroeger over de IJsselkade langs de waterkant wandelde, rook je dit ook. De geur was afkomstig van de schepen die er lagen afgemeerd. De scheepsrompen werden om vocht- en rotwering tegen te gaan

ingesmeerd met koolteer. Maar om een plant die naar koolteer ruikt welriekend te noemen!? Voor ons dekt(!) de naam ‘nostalgische ganzenvoet’ de lading beter!
Ook noteerden we stekend loogkruid, postelein, druifkruid, liggende ganzenvoet, liggende ganzerik, bezemkruiskruid, rode waterereprijs, hertsmunt, glansbesnachtschade en ijzerhard. Even verderop vonden we het spoor van een das en ook dat van een bever, die beide hier een bezoekje aan de rivier hadden gebracht.

Verder op het rivierstrand deden we een mooie vondst nl. de kamferalant. Een zeldzame soort die we tijdens onze ontelbare excursies nooit hadden gevonden! Het is een composiet afkomstig uit het Middellandse Zeegebied. De kamferalant is voornamelijk te vinden op ruderale plaatsen, zoals op dit rivierstrand. De soort is voor het eerst gevonden in 2006, langs de A28 bij ’t Harde! Ook zagen we de even fraaie, als giftige doornappel en ook zegekruid. Aan het eind van het strand ging het via een hoog rivierduin weer richting binnenland met grijskruid, keizerskaars, kruisdistel, handjesgras en zomerfijnstraal. Als afsluiter trokken we door een slikstrook met naaldwaterbies en veerdelig- en riviertandzaad. Tevens fotografeerden we hier een fraai vlindertje: het icarusblauwtje.

Aan het eind van de dag hadden we in een betrekkelijk klein gebied 183 soorten gezien. Dan verdien je een diner bij restaurant MERAQI in Beneden-Leeuwen! En zo geschiedde!
Aldus sloten we 2026 smakelijk af. Het was een memorabel jaar dat de boeken in gaat met een absoluut record aan gevonden soorten op 20 juni in Voornes Duin n.l. 357! En de laagste loopsnelheid ooit gemeten: 0.44 km/u vandaag in de Dreumelsche Waard.
Onze chauffeurs worden hartelijk bedankt voor het veilig heen- en thuisbrengen van ons allen. En niet in het minst Niels bedankt voor de organisatie en het docerende gedeelte!
Op naar 2027!!!

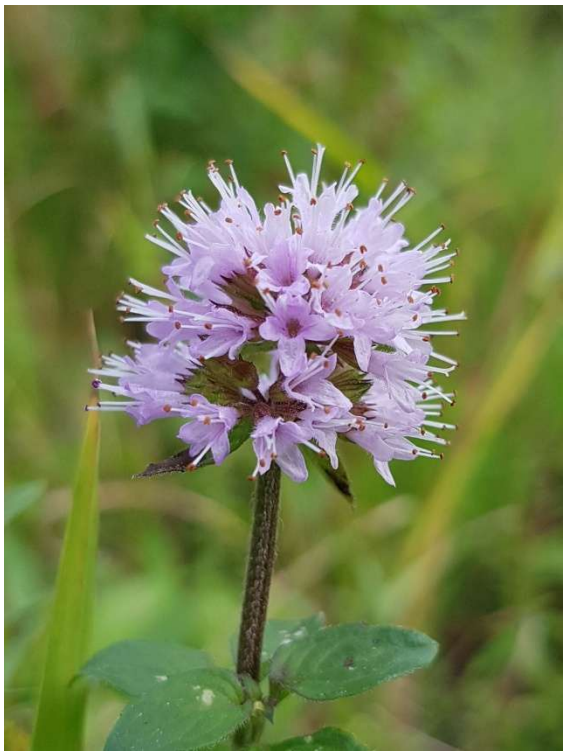

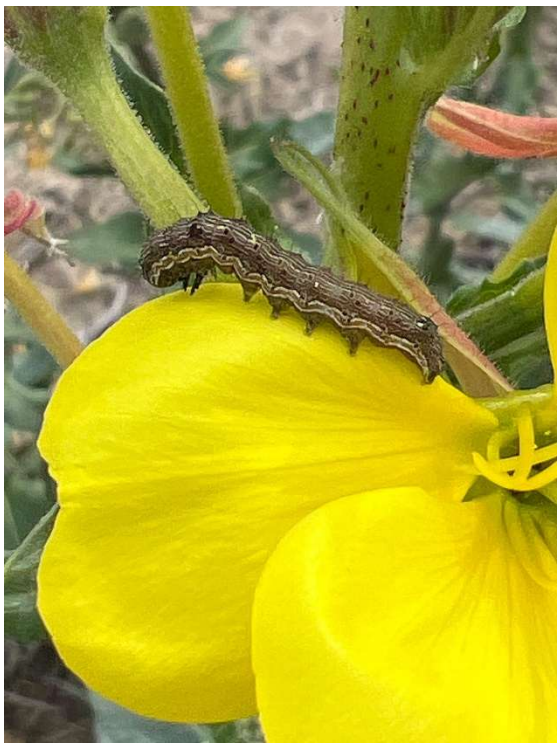

Toelichting bij de foto’s:

1. Rode ganzenvoet
2. Wilde kaardenbol
3. Gestreepte teunisbloem
4. Welriekende ganzenvoet
5. Postelein
6. Drooggevallen oever
7. Dassenspoor
8. Doornappel
9. Zegekruid
10. Druifkruid
11. Wilde kruisdistel
12. Rivierstrand
13. Slikstrook
14. Icarusblauwtje
15. Watermunt
16. Katoendaguil